

Beleidsplan *leren met ICT* ASKO 2019-2022

Door CvB vastgesteld op 24 juni 2019

Inleiding: actuele maatschappelijke-en technologische ontwikkelingen

We leven in een continu veranderende wereld met een hoge mate van onzekerheid en complexiteit. De snelle ontwikkeling op het gebied van kunstmatige intelligentie, robotisering, *internet of things* etc zal de manier waarop we produceren, consumeren en met elkaar omgaan als mensen fundamenteel veranderen.

Ons onderwijs zal hier terdege rekening mee moeten houden, willen we ervoor zorgen dat onze leerlingen een volwaardige rol in de toekomstige maatschappij kunnen spelen. Veel is nog nauwelijks voorstelbaar, maar zeker lijkt dat de welbekende 21e -eeuwse vaardigheden van groot belang zullen zijn (uiteraard naast basiskennis).

Aan de andere kant bieden de technologische ontwikkelingen ook ongekennde mogelijkheden. Voor het onderwijs lijken met name de ontwikkelingen op het gebied van kunstmatige intelligentie veelbelovend. Een hoge mate van personalisatie van leren wordt mogelijk, waarbij de leerkracht de voortgang via een dashboard kan monitoren. Echt maatwerk zal organisatorisch mogelijk worden. De verwachting is dat het aanleren van eenvoudige denkvaardigheden door technologie wordt overgenomen, zodat de leraar zich kan richten op de complexere denkvaardigheden en sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen.

De opzet van dit beleidsplan

ASKO speelt in *De toekomst zijn we samen, koersplan 2019-2022*, in op bovenstaande ontwikkelingen. Er worden 9 pijlers beschreven waarmee de komende jaren gewerkt wordt. Pijler 7 luidt als volgt: *We zorgen voor toekomstgerichte leeromgevingen in en rond al onze scholen*. Het onderhavige plan kan gezien worden als uitwerking van veel aspecten van deze pijler.

Dit plan is bedoeld als richtinggevend voor de scholen, maar uiteraard blijft het maatwerk en in die zin is onderstaande vooral ook bedoeld als handvat. Daarom zijn de in dit plan genoemde termijnen meestal ook niet te specifiek gemaakt.

Uitgangspunt was de evaluatie van het eerdere beleidsplan ICT en het traject *Leren met ICT*, hierbij is dankbaar gebruikt gemaakt van input van vele schoolleiders en ICT-coördinatoren.

Onze ideeën zijn geordend op basis van het 4 in balans model van Kennisnet. De randvoorwaarden, oftewel bouwstenen, van het Vier in balans-model zijn visie, deskundigheid, inhoud en toepassing en

infrastructuur. Wanneer de voorwaarden met elkaar in balans zijn, kunnen scholen optimaal profiteren van ICT. Leiderschap moet een onbalans voorkomen.

Er wordt altijd gestart met het ontwikkelen van een visie, vervolgens wordt gezien wat er nodig is om de visie in de praktijk te realiseren.

Visie

Algemeen doel

Elke school heeft een teambreed gedeelde visie op leren met ICT.

Wat is de uitgangssituatie in 2019

Veel scholen geven aan dat een teambreed gedeelde visie nog niet gevormd is, hoewel er bijvoorbeeld tijdens het *leren met ICT* project wel veel is nagedacht.

Wat is het gewenste resultaat in 2022

Elke school heeft (een actueel en teambreed gedragen) visie op leren met ICT in het primaire-en het secundaire proces. Op welke manier wil jij ICT precies inzetten op jouw school? Hoe sluit dit aan bij je visie op leren en bij de organisatie van het onderwijs?

ICT ondersteunt het leren en werken maar is zelf tevens onderwerp (in de vorm van digitale geletterdheid en 21e eeuwse vaardigheden).

Gewenste acties, actoren en tijdspad

- Scholen 2019-2020: (her)formuleren visie.
- Bovenscholen 2019-2020 ev : aanbieden workshops tijdens DO/ICT-coördinatoren ter inspiratie/ondersteuning. Daarbij externe partners inschakelen, innovatieve voorbeelden elders.

Hulpmiddelen ter ondersteuning:

Prima hulpmiddel voor starten discussie in team bijvoorbeeld via
<https://www.kennisnet.nl/diensten-voor-de-school/visieversneller/>

Kunstmatige intelligentie en impact op het onderwijs:

<https://www.kennisnet.nl/artikel/aan-de-slag-met-kunstmatige-intelligentie-in-het-onderwijs/>

Omgaan met verschillen mbv ICT:

<https://www.nro.nl/wp-content/uploads/2018/05/405-15-823-4-Omgaan-met-verschillen-met-behulp-van-ict-verslag-van-een-landelijk-onderzoek-naar-leraar-en-leerlinggestuurd-leren.pdf>

Kennis & vaardigheden

Algemeen doel

Alle medewerkers en leerlingen zijn voldoende digitaal geletterd, voldoen aan normen minimumstandaard.

Daarbij weten onderwijsprofessionals, handelend vanuit de schoolspecifieke visie op leren met ICT en kennis van didactiek, welke ICT toepassing het meest geschikt is in welke leersituatie.

Toelichting

Digitaal geletterd ben je als je de vier basisvaardigheden beheerst: ict-basisvaardigheden, *computational thinking*, informatievaardigheden en mediawijsheid. Deze vaardigheden heb je nodig om goed te functioneren in de maatschappij, zowel in een leer- als in een werkomgeving. Het gaat daarbij om de samenhang tussen die vier vaardigheden en het heeft betrekking op zowel medewerkers als leerlingen.

Medewerkers hebben afhankelijk van hun rol in de organisatie afgezien van bovenstaande basisvaardigheden uiteraard specifieke kennis nodig over specifieke programma's.

Wat is de uitgangssituatie in 2019

Er is bij zowel leerlingen als medewerkers zeker aandacht voor het thema, en er zijn de afgelopen jaren flinke stappen gezet. Maar het is niet structureel onderdeel van het curriculum of structureel onderwerp van de gesprekkencyclus. Soms lijkt besef van urgentie te ontbreken.

Wat is het gewenste resultaat in 2022

Alle medewerkers & leerlingen digitaal geletterd conform ASKO minimum (=SLO) standaard, waarbij afhankelijk van de rol in de organisatie extra kennis nodig kan zijn.

Onderwijsgevend weten welk middel in welke leersituatie in te zetten, handelend vanuit de visie van de school.

Gewenste acties, actoren, tijdpad

Scholen

- 2019-2020 Zelfevaluatie, op basis daarvan acties stapsgewijs in periode daarop.

Bovenschools

- 2019-2020 student UPvA ontwikkelt instrument zelfevaluatie
- 2019-2020 aan het einde schooljaar afnemen zelfevaluatie
- 2019-2020 ondersteuning in de praktijk bij inrichting en benutten mogelijkheden leerlingenportal ZuluConnect.
- 2019-2022 trainingen in kader ASKO-school op diverse terrein (bv Gynzy), liefst verzorgd door collega's zelf.
- 2019-2022 uitwisselen van kennis tussen scholen.
- 2019-2022 organiseren technische ondersteuning op schoolniveau indien gewenst.

Hulpmiddelen ter ondersteuning

Digitale geletterdheid in theorie en praktijk: <https://www.kennisnet.nl/publicaties/werken-aan-digitale-geletterdheid-van-visie-naar-praktijk/#c1023>

Digitale geletterdheid SLO

<http://downloads.slo.nl/Documenten/SLO%20%282018-03-05%29%20Leerlijn%20Digitale%20Geletterdheid%20po-vo.pdf>

ICT bekwaamheid onderwijsprofessional:

<https://www.kennisnet.nl/publicaties/handreiking-ict-bekwaamheid-van-de-leraar-hoe-pak-je-dat-aan/>

Inhoud en toepassingen

Algemeen doel

Scholen hebben maximaal profijt van slimme educatieve software, daartoe is een beredeneerde keuze nodig, een duidelijk leermiddelenbeleid, een afgewogen mix van digitaal en niet digitaal leermateriaal.

Productiesoftware (zoals Office 365, AFAS etc) wordt handzaam ingericht centraal aangeboden.

Wat is de uitgangssituatie in 2019

Veel scholen geven aan dat dit nog onvoldoende van de grond komt. De tijd van éénmaal in de 8 jaar een nieuwe methode aanschaffen lijkt voorbij, daarvoor gaan de ontwikkelingen te snel. Maar hoe dan wel?

Wat is het gewenste resultaat in 2022

Alle scholen hebben een helder leermiddelenbeleid, passend bij de eigen school. Kennis hierover wordt actief gedeeld tussen scholen.

Gewenste acties, actoren, tijdpad

Schoolniveau

- 2019-2022 continu evalueren palet aan leermiddelen.
- 2019-2022 pilots adaptieve software, ervaringen delen.
- 2018-2022 pilot Bouw! op deel scholen.

Bovenschools niveau

- 2019-2022 aanbieden workshops bij DO & ICT-coördinatoren om een goed overzicht te geven van actuele keuzemogelijkheden/variabelen.
- 2019-2022 stimuleren pilots adaptieve software.
- 2019-2020 waar mogelijk gezamenlijk software inkopen.
- 2019-2022 intranet platform verder inrichten tbv kennisdeling.
- 2019-2022 (inrichting van) productiesoftware wordt periodiek geëvalueerd.

Hulpmiddelen ter ondersteuning

<https://www.kennisnet.nl/artikel/waar-moet-ik-rekening-mee-houden-bij-het-kiezen-van-digitale-leermiddelen/>

<https://www.nro.nl/wp-content/uploads/2018/05/405-15-823-4-Omgaan-met-verschillen-met-behulp-van-ict-verslag-van-een-landelijk-onderzoek-naar-leraar-en-leerlinggestuurd-leren.pdf>

Infrastructuur

Algemeen doel

Elke leerling en medewerker kan tijd- en plaatsafhankelijk digitaal leren en werken, in-en om de school maar ook thuis (er wordt dus een grote mate van flexibiliteit mogelijk gemaakt).

Wat is de uitgangssituatie in 2019

Elke school beschikt over een goede internetverbinding, een WIFI netwerk en veel draadloze apparatuur. De capaciteit van WIFI kan door intensief gebruik echter onder druk staan en we zijn bezig met een extra investering in het vervangen van verouderde hardware en digitale presentatiemiddelen. Daarbij verwachten we van medewerkers digitaal werken terwijl de voorzieningen daarvoor niet altijd afdoende zijn.

Wat is de gewenste situatie in 2022

- Elke medewerker beschikt over een eigen device (blijft eigendom school, maar binnen en buiten school voor eigen gebruik in te zetten).
- Leerlingen indien mogelijk/wenselijk een eigen device (passend bij de visie op leren met ICT van de school).
- Voldoende capaciteit WIFI overal.
- Actuele DPM (niet ouder dan 8 jaar) en hardware (niet ouder dan 4 jaar).

Gewenste acties, actoren, tijdspad

Scholen:

- 2019-2022 jaarlijks voldoende investeren in hardware & DPM. Geen verouderde materialen, en minimaal 1 DPM set per lokaal groep 3 t/m 8 en minimaal 1 device per 4 leerlingen op basis van de 1 oktobertelling.
- Beredeneerde keuzes maken, uitgaande van de gevormde visie op leren met ICT.

Bovenschools:

- 2019-2022 jaarlijks inventariseren materialen met vervangingsadvies.
- 2019-2022 jaarlijks inventariseren capaciteit WIFI en waar nodig uitbreiden.
- 2019-2020 evalueren huidige netwerkinrichting/netwerkpartij ter voorbereiding aanbesteding.

Hulpmiddelen ter ondersteuning

<https://www.kennisnet.nl/artikel/veilig-en-effectief-investeren-in-devices/>

Leiderschap

Algemeen doel

Er is duidelijke sturing en eigenaarschap bij schoolleiding op thema leren met ICT middels een OICT werkgroep die werkt volgens PDCA cyclus.

Wat is de uitgangssituatie in 2019

Onderwijskundig ICT blijkt regelmatig onvoldoende ingebed in de organisatie, onvoldoende sturing en draagvlak aanwezig.

Wat is de gewenste situatie in 2022

Op elke school is een OICT groep actief, aangestuurd door directie. Een paar maal per jaar afstemmen voortgang (naar behoefte).

Gewenste acties, actoren, tijdspad

Scholen

- 2019-2020 instellen OICT-werkgroep, indien nog niet gedaan. Vervolgens periodiek bijeen komen.

Bovenschools

- 2019-2022 LT ICT met opdracht sturing en inspiratie. Regelmatig activiteit organiseren tbv DO en ICT-coördinatoren.
- 2019-2022 Adviesgesprek jaarlijks met OICT - groep per school, reflecteren op vorige periode en bespreken: wat heb je nodig om volgende stap te maken. Indien gewenst door de school kan dit gesprek vaker plaatsvinden.

Hulpmiddelen ter ondersteuning

Over de rol van de schoolleider:

https://ixperium.nl/wp-content/uploads/2014/08/20160527_Leidinggeven-aan-onderwijs-en-ict-GEREDIGEERD.pdf

Besluit: wat is qua personele inzet nodig om onze ambities te realiseren

Zonder adequate personele inzet zijn onze ambities niet te realiseren. Vanzelf gaat ICT niet werken, onvoldoende ondersteuning leidt alleen tot onnodige frustratie bij medewerkers. Diverse scholen geven aan behoefte te hebben aan meer ondersteuning op zowel technisch- als onderwijsinhoudelijk vlak. Wij denken dat deze combinatie het beste werkbaar is:

Scholen

- Op schoolniveau is basale technische ondersteuning geregeld. Het gaat dan met name om het *organiseren* van de oplossing, eerste analyse & bij de juiste partij uitzetten van zaken en voortgang monitoren. Daarnaast zelf oplossen van kleine dagelijkse zaken. Kortom: een duidelijke probleemeigenaar op *locatie* die snel kan schakelen indien nodig.
- Op schoolniveau is daarnaast OICT - kennis aanwezig.
- Op schoolniveau bestaat een OICT - groep belast met het uitzetten van de grote lijn.

Tijdsinvestering: binnen de scholen zelf moet *minimaal* een dagdeel in de week ondersteuning op technisch- en inhoudelijk gebied aanwezig zijn. Dit geldt dan voor kleine scholen, bij grotere scholen naar rato meer. Hiervoor hanteren we een staffel naar rato van leerlingental (tot 200 II 0.5 dag per week, tot 400 II 1 dag, boven 400 leerlingen 1,5 dag).

Schooljaar 2019-2020 zal nodig zijn om dit op elke school goed op te zetten, streven is om dit per 1 augustus 2020 rond te hebben.

Momenteel zien we een palet aan oplossingen op schoolniveau: inzet van ondersteuners (bijvoorbeeld conciërge of administratief medewerker), leerkrachten schaal 10/11 die hele dagen vrijgesteld, leerkrachten die uren krijgen in het kader van taakbeleid etc. In de praktijk wordt nu op deze manier al menig uur aan ondersteuning bekostigd.

Per school zal gezocht moeten worden naar de meest efficiënte oplossing qua personele inzet zodat de juiste mensen met de juiste kennis op de juiste plaats optimaal kunnen functioneren.

Bovenschools

- De adviseur ICT voert minimaal eenmaal per jaar een gesprek met de OICT-groep op school, onder andere om in kaart te brengen welke ondersteuning nodig is.
- Vanuit bovenschools niveau wordt voor elke school ondersteuning geboden op projectbasis, aansluitend bij het jaarlijkse adviesgesprek per school. Te denken valt aan inrichting applicaties & systemen, scholing in generieke toepassingen etc.

Om dit te kunnen realiseren zijn meer uren nodig bovenschools (0,5 fte). Deze nieuwe medewerker zal de uren primair op de scholen doorbrengen, maar een bovenschoolse aanstelling hebben.

De kwaliteit van de ondersteuning kan daardoor toenemen, waarbij ook kennisoverdracht plaatsvindt richting de school. Geleidelijk aan zal het zelfoplossend vermogen van de school hierdoor toenemen.

Uitgangspunt blijft inzet & eigenaarschap van de school zelf. Indien een school *zelf* onvoldoende technisch-en of onderwijsinhoudelijke kennis in huis heeft, dan zal ASKO actief bemiddelen in het vinden van een passende oplossing.

Deze mensen zullen wel in dienst komen bij de school/scholen, zodat men ook echt *onderdeel* is van een specifiek schoolteam. Het is belangrijk om goed voeling te hebben met een team, ook qua aansturing zal dit beter werken dan dat men een bovenschoolse aanstelling heeft. Uiteraard is het wel mogelijk dat dezelfde persoon bij meerdere scholen werkzaam is.

Profielen

- ICT-medewerker op school: zie ASKO functieboek ICT-medewerker schaal 5 *of* extra taak ICT-medewerker schaal 5
- OICT-er op school: zie functieboek (senior)leerkracht
- ICT-medewerker bovenschools: zie functieboek ICT-medewerker schaal 7